

Työyhteisötaidot

Pirkko Mäkinen, asiantuntija
Työturvallisuuskeskus TTK
pirkko.makinen@ttk.fi

27.3.2014

Työyhteisötaitoja tarvitaan

- Työpaikka on töiden tekemistä varten ja tarkoitus on varmistaa omalta osalta niiden sujuvuus
- Sujuvaan työn tekemiseen kuuluvat hyvät työyhteisötaidot – kyky tehdä töitä yhdessä

Työyhteisötaitoja kannattaa kehittää

Työyhteisötaidoilla, työhyvinvoinnilla ja tuottavuudella on tutkimusten mukaan yhteys.

Hyvät työyhteisötaidot:

- Lisäävät organisaation tehokkuutta ja innovaatiokykyä; kehittämisisideat esille
- Antavat keinoja vaikuttaa perustehtävän tekemiseen
- Auttavat tavoitteen saavuttamisessa
- Tehostavat ajankäyttöä, parantavat työn laatua
- Auttavat muutoksissa
- Helpottavat vuorovaikutusta ja johtamista
- Auttavat uutta työntekijää tehokkaampaan alkuun
- Auttavat hiljaisen tiedon siirtymistä
- Vähentävät esimiehen valvonnan tarvetta

Työyhteisötaidot

- Oman roolin ymmärtäminen
- Toisten roolin ymmärtäminen
- Viestintä- ja vuorovaikutustaidot
- Itsensä johtamisen taidot

Työyhteisötaitoja – esimies- ja alaistaitoja

Työyhteisötaidot tekevät työn tekemisestä mukavaa ja sujuvaa.

Esimiestaidot

”Tavoitteena on saada asioita aikaan ihmisten avulla ja heidän kanssaan tietyssä ajassa ja tiettyjen laatuvaatimusten ja ohjeiden mukaan.”

Alaistaidot

”Ammattimaista työtettä, auttamishalua, myönteistä asennetta ja kykyä toimia työyhteisössä rakentavalla tavalla, esimiestä ja työtovereita tukien.”

Esimestaitoinen esimies

- Yhdistää tavoitteiden saavuttamisen ja ihmisten hyvän kohtelun
- Arvostaa ihmisiä ja haluaa hyödyntää heidän hyviä ominaisuuksiaan
- On läsnä ja kuuntelee
- Antaa palautetta rakentavasti
- Mahdollistaa innostumisen
- Omaa sekä jämäkkyyttä ja kritiikinsietokykyä että ystävällisyyttä
- Ymmärtää oman roolinsa luottamuksen rakentamisessa: toimii kuten lupaa; on ennakoitavissa ja johdonmukainen
- On tasapuolinen ja oikeudenmukainen

Esimiehen oikeuksia ja velvollisuuksia

- Esimiehellä on oikeus johtaa työtä:
"Työntekijän on tehtävä työnsä huolellisesti noudattaen niitä määräyksiä, joita työnantaja antaa toimivaltansa mukaisesti työn suorittamisesta": Työsopimuslaki 3. luku 1 §

Työnantajan on huolehdittava, että

- esimiehen tehtävät on määritelty
- esimiehellä on riittävä pätevyys
- edellytykset tehtävien hoitamiseen
 - perehdytys ja koulutus

(Työturvallisuuslaki 738/2002 16 §)

Alaistaidot

Reilu työkaveri

- Tekee työtä tavoitteellisesti ja laadukkaasti
- Hallitsee työpaikan pelisäännöt, noudattaa niitä, ja muistaa hyvät tavat
- Ottaa vastuun tekemisistään, pitää kiinni sovitusta
- Huolehtii yhteisestä ja omasta työhyvinvoinnista
- Kohtelee kaikkia tasapuolisesti
- Nostaa ongelmat rakentavasti esille ja tekee ehdotuksia
- Tekee työtään vuorovaikutuksessa, porukan jäsenenä
- Käsittelee asioita niiden kanssa, joita asia koskee
- Kykenee antamaan ja vastaanottamaan palautetta

Työntekijän oikeuksia ja velvollisuuksia

- Työantajan ohjeiden ja määräyksien noudattaminen
- Kieltäytyminen kilpailevasta toiminnasta
- Vaitiolovelvollisuus liike- ja ammattisalaisuuksista
- Uskollisuusvelvoite – myös vapaa-ajalla
 - asiallinen puhetyyli
 - velvollisuus olla antamatta paikkansapitämättömiä kommentteja työnantajasta
- Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun välttäminen
- Järjestyksestä ja siisteydestä huolehtiminen
- Huolellisuus ja varovaisuus
- Omasta ja muiden työntekijöiden turvallisuudesta huolehtiminen
- Puutteista ja vaaroista ilmoittaminen
(Työsopimuslaki ja työturvallisuuslaki)

Rakentava vuorovaikutus työssä

Hyvät käytöstavat

**Huomaavaisuus
ja tilannetaju**

**Toisen viesteihin
reagoiminen**

Kuuntelutaito

**Arvostus ja
kunnioitus**

**Kontaktin ottamista
toiseen ihmiseen**

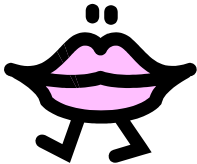
Keskustelutaito

**Omien
tunnereaktioiden
hillintä**

**Taito kysyä ja
vastata asiallisesti**

**Halu selvittää väärin-
ymmärrykset ajoissa**

Vuorovaikutus on kaksisuuntaista

- Puhumisen lisäksi on osattava kuunnella
- Aktiivinen kuuntelija
 - keskittyy, katsoo toista
 - maltaa odottaa vuoroaan
 - antaa puhujan kertoa asian loppuun
 - esittää tarkentavia kysymyksiä
 - kiinnittää huomion kokonaisuuteen
 - tekee oikeat johtopäätökset kuulemastaan
- Meillä on yksi suu, kaksi korvaa, käytä niitä samassa suhteessa!

Puhutaanko ongelmista vai tavoitteista?

Ongelmista:

- Valitukset
- Analysoidaan vikoja
- Etsitään ongelmien syitä
- Tunnistetaan esteitä
- Puhutaan vastustuksesta ja puutteista

Siitä, mitä halutaan:

- Huomataan, mikä toimii
- Kuvataan onnistumisia
- Tunnistetaan hyödyllisiä, tarpeellisia taitoja
- Suunnitellaan tulevaa, otetaan pieniä askelia

Lähde: Marja-Leena Räsänen ja Mari Juote / HY

Esimerkkejä ratkaisuja tavoittelevista kysymyksistä

Voit käyttää näitä esimiehenä tai alaisena valmistautuessasi tilanteeseen, johon toivot muutosta

- Mitä haluat, mitä haluatte?
- Mitkä ovat toiveesi tapaamiseemme liittyen
- Mikä on toiminut hyvin aikaisemmin vastaavanlaisissa tilanteissa?
- Mikä tässä tilanteessa olisi hyödyllistä?
- Miten aikaisemmat vastaavat kokemuksesi voivat olla hyödyksi nyt?
- Mitä voit tehdä nyt ensimmäisenä askeleena?
- Mistä huomaat, että asiat ovat menossa hyvään suuntaan?

Lähde: Marja-Leena Räsänen ja Mari Juote / HY

Esimies

- Kiinnitä huomio henkilövalintoihin
- Selkeytä tavoite ja perustehtävä
- Huolehdi perehdyttämisestä, opasta mahdollisuuksiin
- Kerro odotuksesi
- Anna mahdollisuus kehittyä työssä, osallistua ja tehdä yhteistyötä
- Kannusta vaikuttamaan
- Anna palautetta
- Ota vastaan palautetta; kiitä siitä
- Palkitse alaistaitojen käyttämisestä
- Toimi oikeudenmukaisesti

Työntekijä

- Keskity perustehtävään
- Kuuntele ja ole läsnä
- Ajattele myönteisesti
- Toimi yhteistyössä; verkostoidu
- Arvosta esimiestäsi ja työkavereitasi, tue ja auta heitä
- Ole luotettava, avoin ja rehellinen
- Huolehdi hyvinvoinnistasasi
- Tunnista vahvuutesi ja kehittymistarpeesi; arvioi toimintaasi
- Ole aloitteellinen, avoin uudelle ja kehittämään työtäsi
- Anna palautetta ja ota sitä vastaan
- Viesti selkeästi
- Perehdy esimiehesi tehtäviin, älä vaadi kohtuutonta

Linkkejä ja vinkkejä

- www.ttk.fi/tyoelaman_kehittaminen/tyoyhteisotaidoilla_tulosta
- Sykettä työhön-palvelu, maksuton tietopankki ja kehittämisalusta
 - [Työyhteisötaidot -teemasivu](#)
 - [Reilun pelin säännöt työyhteisössä](#)
 - [Työkalupakki osallistamiseen ja ongelmanratkaisuun](#)
 - [Hyvä esimiestyö -teemasivu](#)
 - [Alaistaitojen pikatesti](#)
 - [Työyhteisötaidot / Ilmarinen](#)
 - Mukana myös työyhteisötaitojen kehittäminen tiimityössä
 - www.ilmarinen/yritys/tyohyvinvointi/tyokalut
 - [Hyvät työyhteisötaidot. Esimerkkejä sosiaali- ja terveydenhuoltoalalta](#)